малоімущих категорій населення чим нижчою є ціна на окремі продовольчі товари тим краще.

Для забезпечення рекомендованих науково обґрунтованих фізіологічних норм харчування населення рівень попиту повинен зрости. Це вимагає зростання сукупних витрат в розрахунку на одну особу у 5-6 разів за рахунок підвищення платоспроможності населення. Основними складовими такого зростання повинно бути покращення економічної ситуації в державі, сталий розвиток сільського господарства (особливо галузі тваринництва) підвищення купівельної спроможності населення.

Результати проведеного дослідження показують, що необхідного рівня продовольчої безпеки в Україні ще не досягнуто. Невідповідність сучасного рівня розвитку національного агропродовольчого ринку привела до незбалансованості харчування населення, в результаті чого структура споживання харчування людей та багатьох найважливіших продовольчих товарів істотно відрізняється від рекомендованих науково обґрунтованих норм харчування. Як і в попередні роки залишається загрозою продовольчій безпеці недостатній соціально-економічний рівень життя населення – низькі доходи та зростання цін на продукти харчування. Важливим напрямом державної економічної та соціальної політики є фінансова підтримка малозабезпечених громадян і підвищення життєвого рівня населення.

Література:

1. Звіт про стан продовольчої безпеки України у 2014 році – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.me.gov.ua

2. Про продовольчу безпеку в Україні: проект Закону України від 28.04.2011 р. №8370-1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: search.ligazakon.ua/l_doc2.../JF6GI01A.html

3. About FAO [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fao.org/about/en/

Надія КІЗЮК

Тернопільський національний економічний університет

ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОБРОБЦІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Ефективна підприємницька діяльність, яка є гарантією успішного державного розвитку, неможлива без застосування інформаційних технологій в межах бухгалтерського обліку.

Розвиток міжнародних відносин та вихід значної кількості вітчизняних суб'єктів господарювання на іноземні ринки товарів та послуг зумовив необхідність організації оперативного обміну, зіставлення та аналізу облікової інформації. Оперативність обміну даними забезпечується сучасними інформаційними технологіями, до яких відносять «cloud computing» технології.

За своєю сутністю, хмарна технологія є логічним еволюційним продовженням інформаційних технологій, розвиток та поширення якої пов'язують із розповсюдженням Інтернету у світі, як одного із найбільш загальнодоступного способу комунікації не лише в особистому, а й в діловому світі.

В національній обліковій практиці застосовується здебільшого застаріле програмне забезпечення, що уповільнює міжнародну інтеграцію економіки. Лише 5% міжнародних компаній [3] в порівнянні із загальною кількістю зареєстрованих на території України суб'єктів господарювання, станом на 1 грудня 2014 р використовують новітнє програмного забезпечення. Недостатня розповсюдженість пов'язана з досить високою вартістю автоматизованих систем.

Метою даної статті є вивчення переваг та ризиків використання в обробці облікової інформації сучасних інформаційних систем із застосуванням хмарних технологій.

За прогнозами Gartner очікується, що до 2017 р. рівень поширення хмарних технологій сягатиме 33%, а до 2020 р. цей показник становитиме 60%. Хмарними технологіями буде

користуватись майже 700 млн. компаній у світі. За даними звіту Global Cloud Index у 2015 р. хмарний трафік зросте у 12 разів і становитиме 1,6 зеттабайт на рік. За прогнозами аналітичної групи Forrester Research світовий рівень хмарних обчислень зросте у 2020 р. до 241 млрд. доларів, порівняно з 35 млрд. у 2011 р. На думку О.В. Одаренко одним з ключових, зокрема для зростання глобального ІТ-ринку, постане сегмент хмарних послуг для малого бізнесу, річний обіг якого до 2016 р. становитиме 95 млрд. доларів [5].

Сервери можуть розташовуватися віддалено один від одного [2, с.24]. Ці технології дозволяють надавати користувачам як Інтернет-сервіс облікові та управлінські системи, корпоративну електронну пошту, документообіг. На сьогодні виникла необхідність в застосуванні хмарних програмних засобів в обліку.

Користувачеві не потрібно купувати програму, встановлювати на своєму комп'ютері, підтримувати в працездатному стані (оновлювати), забезпечувати захист і збереження даних. Але, в той же час, зберігається можливість для користувача отримувати доступ до конфігурації та налаштовувати програму під власні потреби.

Розробники пропонують програми, в тому числі і бухгалтерські, з якими є можливість працювати через мережу Інтернет. На сьогодні реалізовані хмарні технології фірмою «1С» в програмному продукті «1С: Підприємство 8.2.» редакція 3, яку називають «хмарною бухгалтерією 1С» [6]. Ще раніше вийшла на ринок з подібною пропозицією і вже обслуговує тисячі клієнтів комп'ютерна програма «Моя справа». Є пропозиція і у багатьох інших фірм: «Інфин», «Інфо-Підприємство», «Правконс» [4].

Вітчизняні стартапи пропонують клієнтам онлайн-рішення локальних облікових функцій, що є зручним інструментом для середнього і малого бізнесу. Бухгалтерська система «Бухсофт», яка пропонує роботу у хмарах з сервісом «Бухсофт-онлайн», містить такі онлайн-модулі: «Торгівля й послуги» – для автоматизації складського й оперативного обліку; «Бухгалтерія» – для автоматизації бухгалтерського і / або податкового обліку; «Зарплата й кадри» – для автоматизації кадрового обліку та нарахування заробітної плати; «Підготовка звітності», «Тестування звітності» та ін.

Окрім підготовки та подання звітності, автоматизації обліку у картках працівників (розрахунок заробітної плати, відпускних, лікарняних і податків через персональний календар), пакетне створення бухгалтерських документів з автоматичним заповненням, за словами А.Харченко, дозволяє хмарний сервіс «iFin» [7].

Свої послуги хмарного доступу пропонує фірма «1С», створивши сервіс «1С fresh», що містить єдину базу з поділом даних клієнтів. Безліч фірм-партнерів «1С» пропонують власні послуги хмарного сервісу.

При цьому під кожного клієнта можуть створюватись окремі бази. Підключення до сервісу відбувається не тільки через web-браузер, але і в режимі термінального клієнта (з точки зору користувача – швидша робота інтерфейсу програми).

«1С» здійснює розробку віддаленого підключення територіально-розподілених підрозділів до системи «1С: Консолідація 8» через веб-інтерфейс, а також функції колективної роботи над документами та віддаленого доступу через Інтернет до них за допомогою спеціалізованої системи «1С: Документооборот 8». Формування і подача електронної звітності засобами мережі Інтернет можна здійснювати за допомогою програмних продуктів фірми. Використання зазначених сервісів може здійснюватися з різною метою: для створення постійного сховища необхідної інформації, організації централізованих архівів електронних оригінальних документів тимчасових чи постійних; створення табличних документів певної облікової інформації для постійної оперативної консолідації .

Хмарні обчислення відносяться до ефективних засобів зменшення витрат, іноді їх навіть називають «екологічними» обчисленнями. Наприклад, EMC Corporation, що вважається однією з найбільших компаній світу на ринку послуг, продуктів та рішень для зберігання й управління інформацією, протягом 2008–2010 років переоснащувала власну інформаційно-технологічну інфраструктуру на «приватну» хмару.

Результатом такої реорганізації стали:

1) значне зменшення витрат на електроенергію, здебільшого за рахунок заміни та «віртуалізації» застарілого обладнання, також за рахунок уникнення необхідності «охолодження» серверів;

2) прискорення міграції даних та документообігу із застарілих підсистем збереження даних на нові. Досягається за умови переміщення інформації з одного «масиву» даних до іншого.

3) зменшення витрат за користування системами, оскільки кінцева вартість таких послуг розраховується виходячи з обсягу відправлених та/або отриманих даних, а також тривалості роботи в системі. Тобто замість лімітів та квот користувачам надається можливість використовувати ресурси без обмежень, із сплатою вартості фактично спожитих послуг наприкінці періоду. Оскільки неможливо наперед визначити кількість ресурсів, яка буде необхідною для повноцінного функціонування підприємства.

Малі та середні підприємства мають змогу отримати переваги при використанні хмарних обчислень за рахунок уникнення необхідності створення внутрішніх центрів обробки даних, закупівлі серверного та мережевого обладнання, апаратних і програмних рішень щодо забезпечення безперервності та працездатності, зменшення витрат на ліцензії на програмне забезпечення. Крім того, тривалий час побудови та введення в експлуатацію великих об'єктів інфраструктури інформаційних технологій і висока початкова вартість обмежують можливість гнучко реагувати на потреби ринку, тоді як хмарні технології забезпечують можливість практично миттєво реагувати на збільшення попиту на обчислювальні потужності.

Загалом, найбільшими перевагами використання хмарних обчислень, на нашу думку, слід вважати такі: (табл. 1)

Таблиця 1

Переваги хмарних обчислень [8]

Перевага	Зміст переваги
Низькі витрати	Відповідальність за системне адміністрування, модернізацію та технічне обслуговування підприємства лежить на постачальникові хмарних послуг, причому будь-які зміни вносяться без призупинення діяльності підприємства. До того ж, зникає стаття затрат на оплату праці робітників відділу програмного забезпечення, а загальна вартість послуг хмарних обчислень для невеликої фірми (до 100 співробітників) зазвичай коштує на 50% менше, ніж програмне забезпечення, встановлене в приміщеннях фірми протягом попередніх чотирьох років. Витрати бізнесу на ведення бухгалтерії традиційним методом становить більше 5000 $ на рік. Російська хмарна облікова система «Моя справа» дозволяє скоротити витрати до 1500-2500 $ в рік (у витрати входить початкова покупка і підтримка на протязі року) [1].
Безпека	Робота з – хмарною версією програми відбувається по захищених комунікаційних каналах, що виключає перехоплення даних. Вся інформація зберігається на віддалених серверах. Сервери мають додатковий фізичний захист (системи протипожежної безпеки, додатковий захист від перебоїв живлення і т.д.), а також захист від хакерських і вірусних атак. Регулярно створюються резервні копії баз. Вилучення системного блоку гарантує неможливість видалення інформації.
Зручність	Досвідчені ухгалтерии чудово знають, наскільки важливо періодично копіювати базу даних і вести архів. Вихід з ладу техніки, термінова необхідність перенести всю інформацію на інший комп'ютер вимагають переустановлення бухгалтерської програми. А хмарна технологія повністю вирішує проблему. Завжди є можливість повернути інформацію за попередній період, щодня відбувається резервне копіювання бухгалтерської бази. І при бажанні можна додатково зберігати її на комп'ютері або флешці.
Регулярні оновлення	Користувач хмарного сервісу першим отримує актуальні оновлення в автоматичному режимі.
Мобільність	Програмне забезпечення, що розміщується в хмарі, може бути легко доступним у будь-якому місці, в будь-який час, забезпечуючи можливість для фірм збільшувати масштаб діяльності, оскільки працівники можуть легко отримувати доступ до даних у будь-якому місці, де є Інтернет.

Постачальники хмарних обчислень співпрацюють зі споживачами на основі підписки, яка оформляється на один рік. Більшість традиційних додатків потребують значних

початкових інвестицій для програмного забезпечення, ліцензій та обладнання, які є досить коштовними. Використовуючи хмарні обчислення, підприємства мають можливість поліпшити гнучкість ІТ-технологій, а також отримати набагато більший грошовий потік.

Хмарні обчислення є найбільш доречними для підприємств, що мають високу мобільність персоналу (особливо сфера обслуговування). Використання «хмарної» версії бухгалтерської програми дозволяє скоротити фінансові та часові витрати, захищає дані від втрати і стороннього втручання, позбавляє від труднощів, пов‘язаних з оновленням і інформаційно-технічною підтримкою.

Це приваблює, але є і проблеми (табл. 2).

Таблиця 2

Проблеми хмарних обчислень

Проблема	Зміст проблеми
Правова регламентація	Відсутність єдиного міжнародного правового регулювання у сфері хмарних обчислень та обробки інформації в хмарі
Цілісність даних	Технологія базується на роботі технічних пристроїв різного рівня агрегації, які енергетично залежні. Повноцінне виконання транзакцій з оновлення інформації в інформаційних сховищах.
Безпека даних	Питання захисту інформації користувача, що обробляються та зберігаються в хмарі
Залежність від мережі	Неможливість роботи з сервісами хмари без постійного підключення до мережі Інтернет.

Отже, на ринку інформаційних систем для автоматизації обліку досягнуто вершин розвитку програмних продуктів на локальному рівні. Наступним етапом розвитку, є застосування в автоматизації обліку саме хмарних технологій. Доказом цьому є значна кількість комерційних інтернет-сервісів, які успішно і на взаємовигідній основі надають послуги «віртуальної» бухгалтерії.

Література:

1. «1С: Підприємство»: [Електронний ресурс]. – http:// ukrles.winforstpro.com.ua //

2. Бухгалтерия в облаках [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.arenda1c.ru/.

3. Державна служба статистики України. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/

4. Облачная бухгалтерия 1С. Стоит ли уходить в облако? Материалы интер-нет-конференции от 19.04.2013 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.klerk.ru/buh.

5. Одаренко О.В. Хмарні обчислювання як актуальний ризик-тренд телекомунікаційних компаній // Економіка. Менеджмент. Бізнес. – 2014. –№1 (9). – С. 34-41.

6. Прогнозування соціально-економічних процесів: сучасні підходи та перспективи: [Монографія] / За ред. О.І. Черняка, П.В. Захарченка. – Бердянськ: Видавець Ткачук О.В., 2011. – С. 37–44.

7. Харченко А. 5 сервисов для ведения домашней и предпринимательской бухгалтерии в Украине [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://ain.ua/2013/01/25/109542.

8. «Хмарний» сервіс 1С: переваги та недоліки/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nibu.factor.ua/ukr/news /news.html?id=13469.

Юрій МИСКІН, Володимир ОСМЯТЧЕНКО

Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь

ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ

Стрімкий розвиток інформаційних технологій обумовив виникнення ситуації, за якої дослідження питань інформаційного забезпечення управління без врахування технології реалізації основних функцій менеджменту у комп’ютерному середовищі стає неповним. За таких умов надзвичайно актуальним постає завдання осмислення передумов збалансованого поєднання інформаційного та технологічного забезпечення управління, що у свою чергу, через синергетичний ефект, повинно якісно відобразитися на ефективності менеджменту.